



ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲ್ಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತ್ಮಕೋಳತ್ವರ ಕಾಲೇಜು - ಸ್ಥಾಯಿತ್ವ ಹಾಸನ - 573 201

೩೩೩

ಪ್ರಾಂತೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಶ್ರೀಮತಿ/ಶ್ರೀ/ಡಾ. ಪ್ರಿನ್ಸಿ. ನಿ.ಚಿ. PESIAMS ಲಿವನ್‌ಹಾಸ್... ಇವರು

ದಿನಾಂಕ 25 ಮತ್ತು 26 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2019ರಂದು ನಡೆದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ನಾಹಿಕ್ಯ ಬೋಧನೆ : ನಂಬಾಲುಗಳು - ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಎಂಬ ಏರಡು ದಿನಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಧ್ಯದ ವಿಜಾರ ಸಂಕೀರಣದಲ್ಲಿ ಗೋಕೃಷ್ಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ / ಮುಖ್ಯ ಅಭಿಧಿಯಾಗಿ / ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡಣಕಾರರಾಗಿ / ಸಮನ್ವಯಕಾರರಾಗಿ / ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀರಾಜೇಶ
ಸಂಜಾಲಕರ್

ಡಾ. ಲುದ್ದಯ್ ಕುಮಾರ್ ರಾo
ಡಿನ್‌ನ್

ಡಾ. ನಿ. ರಾಜಷೈಕ್ಹರ
ಹಾಂತುಹಾಲರು

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ಸಂಖಾರಗಳು - ಸಾರ್ಥಕೇಜು

CHALLENGES AND POSSIBILITIES OF TEACHING
LANGUAGE AND LITERATURE IN HIGHER EDUCATION



ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲ್ಯಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತ್ಮೀಯತ್ವ ಕಾಲೀಜ್ಯ - ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಕಾನೂನು



ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೋಧನ
 ಸಂಪಾದಕರು - ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು
 (ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಿದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು)

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
 ಮೇ. ಸಿ. ರಾಜಪ್ಪ : ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು

ಸಂಪಾದಕರು
 ಶ್ರೀ ಟಿ.ಪಿ. ಮಟ್ಟರಾಜು : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್	: ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಭಾಗ
ಡಾ. ಹೆಚ್.ಎನ್. ವೀರಾಂ	: ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಭಾಗ
ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಾವತಿ	: ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ
ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಕರ್ಜೆ	: ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಡಾ. ಹರಿಷ್ ಹೆಚ್.ಎನ್.	: ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜು ಹೆಚ್.ಡಿ.	: ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀಮಾ ಎಸ್.	: ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಶ್ರೀ ಶೇಖರ ಹೊಡನೂರು	: ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಪ್ರಕಾಶಕರು



ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ
 ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಕಾಲೇಜು-ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಹಾಸನ
 ಸಕಾರಿ, ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಲೇಜು-ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಹಾಸನ

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೋಧನೆ : ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು
ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು

**Challenges and Possibilities of Teaching Language and Literature in
Higher Education**

National Level Seminar Articles

Collected by

T.P. Puttaraju

H.O.D. of Kannada

Govt. Arts, Commerce and Post Graduate College-Autonomous, Hassan - 573201
Mobile: 9611278342 e-mail: tpraju66@gmail.com

Published by

Department of Kannada

Govt. Arts, Commerce and Post Graduate College-Autonomous, Hassan - 573201

© Department of Kannada

Govt. Arts, Commerce and Post Graduate College-Autonomous, Hassan - 573201
All rights are reserved

First Impression : 2020

Pages : XVI+512

Paper used : 80 gsm

Book size : Demmy 1/8th

ISBN : 978-81-945326-1-3

Printed at : Sneha Printers, Bengaluru - 560053

This book is protected by copy right laws. No part of this book is to be reproduced
transmitted, utilized or stored in any form or by any means now known or hereinafter
invented, electronic, digital or mechanical, including photocopying, scanning, recording
or by any information storage or retrieval system, without prior written permission from
the author or publisher.

ಸ್ತೋವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಗಳ ಬೋಧನೆ

ଅନୁତ ମ.ଦ.

పి.ఇ.ఎస్. ఇన్నిపుట్టులో ఆఫ్ అడ్వైన్ మ్యానేజ్ మెంట్ కంపెనీ

३५८

ಇವುತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನವು ಹಲವು ಜಾಗತಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ದುರುಪ
ಸಮುದಾಯಗಳೂ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡಿಗಿವೆ. ತಮ್ಮ ಅಧೀನ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವದ್ದು
ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದನಿ ಎತ್ತುವ ತೀವ್ರ ಚಲುವಳಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿವೆ. ಇಂತಹ ಅನುತ್ತದ್ದ
ಚೋಧದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಮುಖಿವಾದುದಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ,
ವರ್ಗ, ಜನಾಂಗ ಮೊದಲಾದ ಸಮುದಾಯ ಹೋರಾಟಗಳಿಗಿಂತ ಮಹಿಳಾ ಚಲುವಳಿಗಳು ಸಂಕೀರ್ಣ
ಸ್ಥರೂಪದವಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಮರುಷ ತಾರತಮ್ಯ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ
ಬೇರು ಬಿಟ್ಟರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಜನಾಂಗ ತಾರತಮ್ಯದ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ
ಮಹಿಳೆಯರು ಆಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರಾದರೆ ಸ್ತ್ರೀ-ಮರುಷ ತಾರತಮ್ಯದ
ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಮರುಷರ ವಿರುದ್ಧವೇ ದನಿ ಎತ್ತಬೇಕಾದ ಸಂಕೀರ್ಣ
ಸಂದರ್ಭ ಮಹಿಳೆಯರದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಅಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣ. ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಕೂಡ ಲಭ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಯಿತು. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನೋವು ತನಗೊಂದು ಸ್ವಂತ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೇ ವಿನ್ಯಾಸಿತಿಗೆ ತಳ್ಳಬಿಟ್ಟಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವಳಿಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದುಸ್ಹಿತಿಗೆ ಕಾರಣ ತಾನಿರುವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯ ಕುಂದಿ ಹೋಗಿ, ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಜನ್ಮವನ್ನೇ ನಿಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಮೌನಿಯಾದಳಿ. ಏ ಹೀಗುದಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳ

ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯಧ್ದದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಳಗಿನ ಒತ್ತಡ ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಈವರೆಗೆ ಯಾವುದೋ ಕುಶಕದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಒಳಗಿನ ಕಾರ್ಯರಂಗ ಹೆಚ್ಚಿನದೆಂತಲೂ; ಹೊರಗಿನದು ಗಂಡಿನದೆಂತಲೂ ನಡೆದು ಬಂದ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಪುರುಷನಿಗೆ ಈಗ ತನ್ನ ಕೆಲಸದ ಭಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥರೂಪ ಅಸಹನೀಯವನ್ನುಡಿದ್ದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದನಿಸಿತು. ತನಗೆ ಏಕತಾನಾಮಕ್ಕೆ ಮನೆಯ ಒಳಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದನಿಸಿತು. ಅದ್ದಿನ ದಜ್ಞೆಯ ಅವಳಿಗೆ ಈ ಕುಶಕ ಅವಳಿನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದೊಳಕ್ಕೆ ಕರೆಸಲಾಯಿತು. ಅಧೀನ ದಜ್ಞೆಯ ಅವಳಿಗೆ ಈ ಕುಶಕ ಅಯ್ಯಗೇನೂ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುಲಾಮುಳಂತೆ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ದುಡಿತದೊಂದಿಗೆ ಹೊರಗಿನದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಳಪ್ಪೆ.

ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಳಷ್ಟೆ ಅದರೆ ಈ ಬಿಂದುವೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅವಳ ಭಾಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ತಿರುವನ್ನೂ ನೀಡಿಬಿಟ್ಟೆ. ಅದರೆ ಈ ಬಿಂದುವೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅವಳ ಭಾಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ತಿರುವನ್ನೂ ನೀಡಿಬಿಟ್ಟೆ. ಹೋಸಿಲಿನಿಂದಾಚೆಗಿನ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕುಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹೂಸ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇವು ದಿನಗಳ ವಿಸ್ತೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಎಳೆಗಳು ಗೋಚರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದುವು. ಇವು ದಿನಗಳ ತನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಜನ್ಮಾವೇನೂ ಕಾರಣವಲ್ಲ; ತನಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿರುವ ಈ ಸಮಾಧ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತೊಡಗಿತು. ಈ ಅರಿವಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಈವರೆಗೆ ಅವಳು ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಈ ದುಃಖ ತನ್ನದು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ತಿಳಿದು. ದಾರಿಯಲ್ಲದ ವಿವರಣಾಗಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಈಗ ತನ್ನಂತಹೀ ಇರುವ ಹತ್ತು ಹಲವು ಹೆಂಗಸರ್ಲೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಮಾತುಕತೆ ಸಹಜ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ದುಃಖ ತನ್ನದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ಮಹಿಳಾ ಬದುಕೀ ಈ ದುಃಖ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಷ್ಣೆ ಮೂಡಿತು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಏಕಾಂಗಿತನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ ಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾವ, ಸಮಾನ ದುಃಖಿಗಳು ಸೋದರಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡ ಸಂಬಂಧ. ಪರಸ್ಪರರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹರಣೆ. ಮಾತುಕತೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಒಳಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಗಟ್ಟಿದ್ದ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಹೇಳಿರಿಯಾಗಿಲ್ಲಿ ಕಂಡಿತು. ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಈ ದುಃಖದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪರಿಹಾರದ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಡುಕುವ ಚಿಂತನೆಗೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮಹಿಳಾ ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಈ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೇ ‘ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆ’ ಎಂದು ಸ್ನಾಲವಾಗಿ ಕರೆಯಬಹುದು.

ಈವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಸಮಾಜವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತಗಳೂ, ಅವುಗಳು ಮಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮರುಷ ಪರವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಅವು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಗುಣಾಧಾರಿರುವಂತೆಯೂ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಗಳಂತೆಯೂ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಾ ಬಂದಿವೆಯಾದರೂ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅವು ಮರುಷ ಪರವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಅಣಾತಿಯನ್ನೇಯುವ ನಿರ್ದೇಶಕಗಳಾಗಿಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಬಂಧದ ಆಶಯವಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ಪರ್ಯಾಗಳನ್ನು ಈ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪರ್ಯಾಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಡು - ಹೆಣ್ಣು ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಘೋರಕವಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಬದುಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸಮಾಜದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಪರ್ಯಾಗ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯಿಯ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ, ಜೀವನದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಶಭ್ದ ಮಾಡ್ಯಾದು. ಈ ಜೀವನಾನುಭವಗಳು ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಒದಗುವ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರ ಅವನ ಸಮಕಾಲೀನ ಜನರ್ಜೀವನವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಓದುಗರು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಏನನ್ನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸಕರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮೇ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದಿಗೆ ಒಂದು ತಾತ್ತ್ವಕ ನೆಲೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ನೆಲೆಯನ್ನೂ ದಾಖಿಲಿಸಿ ಓದುಗನಿಗೆ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ‘ಗಂಭೀರ’ ಓದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ‘ಆನಂದ’ವೆನ್ನುವುದು ಏಕಾರ, ವಿಶ್ವಾಂತಿ, ಮನೋರಂಜನಗಳ

ನೆಲೆಯಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೆ ಅದನ್ನು 'ಲಘುವಾದ ಓದು' ಎನ್ನಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಓದಿಗೂ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಬಧತೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

నావు వాసిసువ సమాజదల్నిన గుణ-దోషాపగళన్ను నిరంతరవాగి అపట్టోకిసువుదరింద నావు కేవల సమాజద రీతి - నీతిగళన్ను మాత్రమే ఆధ్యాత్మికముల్కు తేవందల్ల; ఒదలు ఇదీ మానవ జాతియ స్థభావ పరిచయవాగుత్తదే. మేట్టోడ్సుకే నాగరిక సమూహవెందు తోరుత్తిరువ ఇల్లి ఎంతక ఆమానచీయ ఆట్టోచెనుగళు, రాక్షస మనోవృత్తిగళు నెలిసివే ఎంబుదర దక్షానవాగుత్తదే.

ಸ್ತೀ-ಮರುಷ ಅಸಮಾನತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಚಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಹೇಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿದರೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸುವಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೃತಿಯೂ ಆಯಾ ಸಾಹಿತೀಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎನ್ನುವುದರ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೂ ನಿಜ. ಈ ಚಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯ ಎಷ್ಟೋ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತೆಯೇ, ವೈರುಧ್ಯಗಳೂ ಪ್ರಕಟಗೊಡಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಾಜಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸ್ತೀ ಹಾಗೂ ಮರುಷರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಾನ ಹಾಗೂ ವೈರುಧ್ಯದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಸ್ತೀವಾದಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ, ಮೂರ್ಖವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಸ್ತೀಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾದದ್ದು. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಮೊದಲು ಅದರ ಸ್ಥಾರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ವಿರವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ಸ್ತೀಗೆ 'ಸಮಾನತೆ' ಬೇಕು ಎಂದಾಗ, ಈ ಸಮಾನತೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಈಗಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲಿ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ನಿರ್ವಿರತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರಗಳು ದಕ್ಷವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಮಾತಿರಲಿ, ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಕಂಡರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಉಳಿಯದೆ, ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುದ್ದಾಡಿದಂತೆ ವೈಧರ್ ಹೋರಾಟದ ಶ್ರಮ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಮೂರಕ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಎಂದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದು ಎನ್ನಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತೀವಾದಿ ಓದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಆಚರಣೆಯು ಇನ್ನೂ ಆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೆರಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಪದ್ದತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರುಹನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ತೀವಾದಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಮೋಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೌಟಂಬಿಕ, ವೈವಾಹಿಕ, ಭಾಷಿಕ, ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ, ಜ್ಯೋತಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ವೈಚಾರಿಕ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಸ್ತೀ-ಮರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ತೀ-ಮರುಷ ಲೋಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿತವಾಗಿ ಒಡಮೂಡುವ ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯದ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಿದೆ. ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಲಿಂಗಸೂಚಕ ಪದಗಳು, ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳು, ಸರ್ವನಾಮಗಳು, ಗುಣವಚನಗಳು, ಸಂಬಂಧ ವಾಚಕಗಳು, ತದ್ವಿತ, ಆಶ್ವಾತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತೀಲಿಂಗ-ಮಲ್ಲಿಂಗ ವಾಚಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಭಾಷೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಈ ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು ಕೇವಲ ಸಹಜಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಾಗಿರದೆ ಲಿಂಗ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತೀವಾದಿಗಳ ಭಿನ್ನ ಸ್ವರದ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬಹುದು. ವಚನ ಚಳುವಳಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ವಚನಗಳನ್ನು ಸ್ತೀವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಂದವಳು ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹನ್ನರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಭಾಷೆಯ ಬಿಗುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಷಮರಳವಾಗಿ, ಅಷ್ಟೇ ಅನುಭಾವಿಯಾಗಿ ವಚನವನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಆದು ಆಕೆಗೆ ಸುಲಭವೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಲೋಕವನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕರ್ತೃತ್ವ ಮತ್ತು ಕವಿತ್ವವೇ ಅವಳಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮವಾಯಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ತನ್ನ ಬಿಗುಮಾನ, ಬಿರುಸುತನ ಮತ್ತು ಜಡತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಕ್ತವಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಾಫಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಅಂಗವಿಕಾರ ಸಂಗವ ಮರೆದು

ಲಿಂಗವನೊಡಗೂಡುತ್ತಿಪ್ಪವರ ತೋರಾ ಎನಗೆ

ಕಾಮವಿಕಾರ ಕಳೆದು ಕತ್ತಲೆಯಳಿದು,

ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಾಣವಾಗಿಪ್ಪವರ ತೋರಾ ಎನಗೆ

ಶ್ರಿಕರಣ ಶುಧ್ವವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ನೆರೆ ನಂಬಿದ ಸದ್ಭೂತರ ತೋರಾ ಎನಗೆ

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ

ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿಯ ದಿಟ್ಟತನವಿದು. ತನ್ನನ್ನು, ತನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಹೊರಟಿ ಮರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಭಕ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೆಡ್ಡುಹೊಡೆದು ನಿಂತ ಬಗೆಯಿದು. ಅಕ್ಷನ ಸಮಕಾಲೀನ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸಂಸಾರಸ್ಥರು. ಆಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವರುಫಲದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನುವುದು ಅಂತಸ್ತವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸುವುದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲ; ಕೇಲುಕುವುದೂ ಹೌದು. ಒಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೀ ಶಿವನನ್ನೇ ಗಂಡನನಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಆಕೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಸಲು ಹೊರಟವರ ಬಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೀ

ಭಾವನೆಯನ್ನು ಈ ವಚನ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮರುಷರ ಸೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ದಿಟ್ಟತನ ಅಕ್ಷನದು. ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಮರುಷರ ಹಂಗನ್ನು ತೊರೆದ ಅಕ್ಷನಿಗೆ ದೇಹವೆನ್ನುವುದು ಕ್ಷಲ್ಲಕ. ಮಹಿಳೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಆಕೆಯ ದೈಹಿಕ ಸೌಬಗಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷನನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಅಕ್ಷ ಆಧುನಿಕ ಮನೋಭಾವದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಕ್ಕಳಾಗಿ ಸ್ವಾತಿಂ ಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

ಮರುಷನ ಮುಂದೆ ಮಾಯೆ

ಸ್ತೀ ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನವಾಗಿ ಕಾಡುವುದು

ಸ್ತೀಯ ಮುಂದೆ ಮಾಯೆ

ಮರುಷನೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವಾಗಿ ಕಾಡುವುದು

ತೋಕವೆಂಬ ಮಾಯೆಗೆ ಶರಣ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಮರುಳಾಗಿ ತೋರುವುದು

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜನನೊಲಿದ ಶರಣಂಗೆ

ಮಾಯೆಯಿಲ್ಲ, ಮರಹಿಲ್ಲ, ಅಭಿಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ

ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿರುವಾಗ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತಲೋಕ ಬದುಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಪಿಧಾನದ ಮಿತಿಯೊಳಗಿರಿಸಿಯೂ ಮಾಯೆ ಎಂಬ ಬೂಟಾಟಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನಾಡುವುದನ್ನು ಅಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಮ್ಮೆ ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿ. ಯಾವುದೇ ಸ್ತೀವಾದಿ ತಾತ್ತ್ವಕರ್ತೆಗೆ ಸಿಲುಕದೆ ತನ್ನನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ತೀ ಈಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಯಮ್ಮನ ವಚನವೊಂದು ಈ ರೀತಿ ಇದೇ :

ಆವ ಬೀಜವು ಬೀಳುವಲ್ಲಿ ಮೊಳೆ ಮುಖ ಹಿಂಜು ಮುಂಚುಂತೆ?

ನೀ ಮರೆದಲ್ಲಿ ನಾನರಿದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದೊಡಲುಂಟೇ?

ಮೂಲ ನಷ್ಟವಾದಲ್ಲಿ ಅಂಕುರ ನಿಂದಿತ್ತು.

ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸತಿ-ಪತಿ ಎಂಬ ನಾಮವಲ್ಲದೆ

ಅರಿವಿಂಗೆ ಬೇರೊಂದೊಡಲುಂಟೇ?

ಬೇರೊಂದಡಿಯಿಡದಿರು,

ಮಾರಯ್ಯ ಶ್ರಿಯ ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನರಿಯಬಲ್ಲದೆ

ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತೀ ಮರುಷರ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಂತೂ ನಿಜ. ಬಿಧ್ದ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆಯಾಗಲು ಹಿಂದು ಮುಂದು ಎಂಬುದುಂಟೇ? ಇಲ್ಲ. ಮೊಳಿತ ಬೀಜ ಚಿಗುರಲು ಮೂಲ ನಷ್ಟವಾಗದಿದ್ದರಾಯಿತು. ನೀನು ಮರೆತಿರಬಹುದು; ನಾನು ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿತಿರಬಹುದು. ಹಾಗೆಂದು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವಿಭ್ರಂಶ ಭಿನ್ನರೆ? ಇಲ್ಲ, ಅರಿವಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡೆಂಬ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಒಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಅದರ ಒಡತನ ಪಡೆಯಲು ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡುಗಳೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಕರೆ ಏಕೆ? ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಲಕ್ಷ್ಯಮ್ಮ. ಈಕೆ ಜ್ಞಾನದ ಒಡತಿಯಾಗಷ್ಟೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿವೇಕದಿಂದ ಬಳಸಿ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು

ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಳು, ಜೊತೆಗಿದ್ದವರಿಗೂ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದ ನೇರವು ನೀಡಿದಳು.

ಹದಿನಾರನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಸಂಚಯ ಹೊನ್ನಮೃಷಣ ರಚನೆಯೂ ಆ ಕಾಲದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಪತಿವ್ರತ ಗೀತವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತೇನೆಂದ ಹೊನ್ನಮೃಷಣ ಸಂಪ್ರದಾಯಬಧವಾದ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋಪರವಾದ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲು ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊನ್ನಮೃಷಣ 1672ರಿಂದ 1704ರ ವರೆಗೆ ಆಧಿಕ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಗಕ್ಕಿದ್ದವಳು. ಅವಳ ಒಂದು ಕಾವ್ಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕುವರನಾದಡೆ ಬಂದ ಗುಣವೇನದರಿಂದ

ಕುವರಿಯಾದೊಡೆ ಕುಂದೇನು

ಇವರೀವರ್ಫರೊಳೇಳ್ಳೆವಡೆದವರಿಂದ

ಸವನಿಮದಿಹಪರ ಸೌಖ್ಯ

ಇಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಯವರಿಗೆ, ಮರುಷ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಾಳಬೇಕಾದ ಭಾವ, ತೋರಬೇಕಾದ ಸಮಾನತೆ, ಗೌರವ, ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿ ಗಂಡುಗಳ ಮಧ್ಯ ಹೊನ್ನಮೃಷಣ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನವುದಕ್ಕಿಂತ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದೇ ಈ ಮಾತುಗಳ ಉದ್ದೇಶ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವುದು ಹೊನ್ನಮೃಷಣ ಪ್ರಶ್ನಾಗಳಾಗಿವೆ. ಆ ಬಳಿಕ ಇವರಿಬ್ಬರಿಂದ ಏಳ್ಳೆ ಪಡೆದರೆ ಇಹಪರದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಲೋಕ ಸುಖವೂ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಮಾನತೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯಲ್ಲಿದೆ? ಎನ್ನವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ತೋಪಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಚೋಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದೆ ಮರುಷ ಪ್ರಥಾನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಣ್ಣಿಮಕ್ಕಳೂ ವಿರೋಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತವೆ. ಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾವ್ಯದ ಒಂದು ಸಾಲು ಇದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಣ ಸಾಲು ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಸಂಕಮೃಷಣ ಹೆಣ್ಣನವನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣನದ ಸ್ವಾಭಾವಾನವನ್ನು ಮೇರೆದ ದಿಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣಿ. ತನ್ನ ಗಂಡ ನೀಲಿಗೌಡನ ದರ್ಫ, ದಬ್ಬಾಲಿಕೆ, ತೋಷಣೆ, ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಯೂ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಾನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದವಳು. ತನ್ನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿರದಿದ್ದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತೋರೆದುಬಿಡುವಂತೆ ದಿಟ್ಟ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ ಸಂಕಮೃಷಣ; ಗಂಡ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರೂ ಬಲಗ್ಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಭಾಷೆ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮರಾಠಿದ ಶಿಷ್ಟ ಕಾವ್ಯಗಳ ಸ್ತೋಪಾದಿಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಆಧುನಿಕವಾಗಿ, ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜವಾಗಿ, ಸ್ವಾಭಾವಾನಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸಂಕಮ್ಮನೆಯ ವಿಶ್ವವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಗಂಡನ ಅನುಮಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಂದನೆಗೆ ಹೆದರದ ಸಂಕಮೃಷಣ ತನ್ನ ತಾಯ್ಯನದ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಗಂಡನಿಲ್ಲದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡೇಶನ ಹರಕೆಯಂದ ಮೂರ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡಸಿನ ಕ್ರಾರತನ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕ್ರಾರತನವನ್ನು ಏರುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಶಯಿಗಳಿಗೆ ಸಂಕಮೃಷಣ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕವನದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಪರ್ಯವನ್ನು ಸ್ತೋಪಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೋಧಿಸಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಕಾಂ. ಪದವಿ ತರಗತಿಯ ಪರ್ಯವಾಗಿದ್ದ

‘ಅಮೃತ್ಯಿವರ ಅಮೃತ್ಯಿ ಎಂಬ ನೆನಮು’ ಕಥೆಯನ್ನು ಸ್ತೋವಾದಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ
ಪೋಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಡನಾಡಿದ್ದ ಅಮೃತ್ಯಿಯ ನೆನಮಗಳ ಜಡಿ ಜಡಿ
ಜತ್ತಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಕಿಯ ಮನದ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದಿಗೆ ಸಾಗಿ ರೂಪ ತಳಿಯತ್ತದೆ. ಇದು
ಚರಿತ್ರೆಯಂತೆ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗದೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ
ತೂರಿ ಬರುತ್ತವೇಯೋ ಅಂತಹುದೇ ಮಾನಸಿಕ ಏನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು
ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಿರೂಪಕ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದ ಅಮೃತ್ಯಿ ತುಂಬು ಜ್ಯೇಶನ್ಯಾಸಕ್ಕುವಂಥ ಜೀವ. ಆದರೆ
ಹರಿತ ಮಾತಿನಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಡತನದಿಂದ
ಬಿದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಮೃತ್ಯಿಯ ತಾಯಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಬಂದ ವೆಂಕಪ್ಪ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಅಲ್ಲೇ
ತಳವೂರಿ, ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನಾಗಿ ಅಮೃತ್ಯಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಯಜಮಾನಿಕೆ ತೋರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು
ತನ್ನ ಬಟ್ಟ-ಬರೆ, ನಡೆ-ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಮೂಗು ತೂರಿಸಿ ದರ್ಪ ತೋರಿಸುವುದು, ಅಮೃತ್ಯಿಗೆ ಅವನ
ಬಗ್ಗೆ ಸಿಟ್ಟು, ತಿರಸ್ಯಾರವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ತನಗೆ ಕಂಡರಾಗದ ಆ ವೃಕ್ಷಯನ್ನೇ ಅವಳು
ಮದುವೆ ಆಗುವ ಸ್ಥಿತಿ. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದ ಅಮೃತ್ಯಿ ಎಷ್ಟೂ
ಕಾಲದ ಬಳಿಕ ವಿಧವೆಯಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಬಳಿಗೆ ಮರಳ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ವ್ಯಾಧವ್ಯ ಅಮೃತ್ಯಿ ಪಾಲಿಗೆ
ಒಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ‘ಸಾಯಿಡ್, ಎಲ್ಲ ಸಾಯಿಡ್, ಸತ್ತಾ ಮಣ್ಣ ತಿನ್ನದ್ರ್ಾ’ ಎಂದು
ಅವಳು ನಿರೂಪಕಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿ ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮರುಕ ಇಲ್ಲದವಳಂತೆ ‘ಏನು ರಂಡೆ
ಒಬ್ಬಳೇ! ಯಂತ ಕತೆ ಮಾಡ್ಣಂಡೆ?’ ಎಂದು ಬೈಯಲು ಹೊರಟಾಗ ‘ಒಬ್ಬಳೇ ಬರದೆ ಮತ್ತೆಂತ
ಮಾಡ್ರ್ಡ್ ಅಲ್ಲದ್ರ್ಡ್? ನಿನ್ನ ಯಂಕಪಯ್ಯ ನೇಣು ಹಾಕಿಂಡ್’ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಚಲಿತವಾಗದೆ
ಉತ್ತರಿಸುವ ಅಮೃತ್ಯಿ ಸೀದ ಕಲ್ಲುಮರಿಗಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಎರಚಿಕೊಂಡು, ಸರಗಿನಿಂದ
ವರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕಣ್ಣ ತುದಿಯಲ್ಲೇ ತನ್ನತ ನಕ್ಕಾಗ ನಿರೂಪಕಿಗೆ ಅಜ್ಞರಿಯ ಸಂಗತಿ. ಇದು ಅಮೃತ್ಯಿ
ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಕನಸು ಬಾಲ್ಯದ ರಸ ಗಳಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿದ ತನ್ನ ತಾಯಿ
ಹಾಗೂ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನ ವಿರುದ್ಧ ತೋರಿಸಿದ ಪ್ರತಿರೋಧ ಇದಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಇಡೀ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ
ವಿರುದ್ಧ ಸಿಡಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಪರ್ಯಾ ‘ಮರ ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿ’. ಸಂಕಲನದ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಜೀವನದ ಮೂರು ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಮೊದಲ ಯಶ್ವಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಬಳ್ಳಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ತಾನೆ ಮದುವೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶೋಳಲಾಟ. ಆತಂಕಗಳಿಧರೆ; ಗಿಡದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರಸ್ಥ ಗೃಹಿಣಿಯ ಅನುಭವಗಳ ಶೋಧನೆಯಿದೆ. ‘ಮರವಾಗಿ ಬದುಕಿದೀ ಇತರರಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಮೋಷಿಸುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಅನುಭವಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ತೇರೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.
ವೈದೇಹಿಯವರ 'ಬೀಳು-ಬೀರು' ಕಥೆ ಕೂಡ ಇಂತಹದ್ದೇ ಮಾತಾಗಲೊಳ್ಳದ ಮನದ
ಮೊಳೆಲಾಟವನ್ನೇ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿದರೂ, ಈ ಕಥೆಯ ನಾಯಕ ಇಂದಿಗೆ, ಯಶೇಗಂತ ಹೆಚ್ಚು
ಬಲವಾದ ಮನದುಭೂತಿವಿದೆ. ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡಾ ಇನ್ನೂ ಸಂಕಬಕರವಾಗಿದೆ. ಇವಳಿಗೂ ಅಪ್ಪನೇ
ಗಂಡು ಮುದುಕುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಆ ಗಂಡು ಲಾಭಕರವಾದ ಗಟ್ಟ ಕುಳಿ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ
ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಿರುವ ಅವಳಪ್ಪನಿಗೆ, ತಾನು ಕೊಳ್ಳಬಯಸುವ ಎಮ್ಮೆಗಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಮುದುಕಾಟಕ್ಕೂ.
ಮಗಳಿಗಾಗಿ ಗಂಡು ಮುದುಕುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪದೇ ಪದೇ ಗಂಡುಗಳು ಬಂದು

ತನ್ನನ್ನು ನೋಡುವುದು, ಯಾರೋಂದಿಗೂ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗದೆ ಇರುವುದು ಇಂದಿಗೆ ಸಂಕಷ, ಬೇಗುದಿ ತರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅವಳು ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟರೆ ತಂದೆ ನೀಡುವ ಸಮಾಧಾನ ಎಂದರೆ ‘ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಂಗೆ, ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮೆ ನಾನು ನೋಡಿದ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಹುಡುಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆಯಾ? ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹುಡುಕಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅದು ಸಿಗುವುದು? ತಂದೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಕಥೆ ಇದಾದರೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತಾನಾಡಿದ ಆ ಮಾತಿಗೆ ‘ಇಂದಿ ನನ್ನನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಡುವಂತೆ ನೋಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು’ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ‘ಚಿಪ್ಪು’ ಹೊರಚಾಚಿದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಮೆ ಅಥವಾ ಕಮ್ಮೆ ಶುಂಠಿ ಹುಳದ ನೆನಪನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ ‘ಬೀಳ್ಳು-ಬೇರು’ವಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಯ ‘ಸುಡುನೋಟು’ ಅವಳ ಪ್ರತಿರೋಧದ ಸೂಚನೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

‘ಶಿವನ ಮೀಸುವ ಹಾಡು’ ವ್ಯಾದೇಹಿಯವರ ತುಂಬ ಅರ್ಥವತ್ತಾದ, ಅಷ್ಟೇ ಜನಪ್ರಿಯವೂ ಆಗಿರುವ ಕವನ. ತ್ರೀಲೋಕ ಸಂಚಾರ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿರುವ ಶಿವನಿಗೆ ಶುಭ್ರಸ್ವಾನ ಮಾಡಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾಳೆ ಗೌರಿ. ಗಂಡನ ಎಲ್ಲ ಹೊರಚಾಳಿಗಳು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಅವಳಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸಿಡಿಯುವುದೂ ಅವಳ ರೀತಿಯಲ್ಲ. ತುಂಬ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಈ ಗೌರಿ, ಮೊನಚು ವ್ಯಂಗ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣೀರ ಹನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ದುಃಖ, ಬೇಗುದಿಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವಳು. ಆದರೂ ಶಿವನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅವಳು ಬಿಡಲಾರಳು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ತಥಾಕಥಿತ ಸಹನೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಾವ್ಯಮುಯಿವಾಗಿ ನಾಟ್ಯೀಕರಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಕವನ. ‘ಶಿವನ ಮೀಸುವ ಹಾಡು’ ಅಪ್ಪಟ ಸಂಸಾರಸ್ಥ ಸಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನದ ನಿರಂತರ ಅತ್ಯಪ್ರಿಯೋಂದಕ್ಕೆ ಮಾತನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಅವಳ ಹಾಡಾಗದೆ, ಅದೇ ಪಾಡೂ ಆಗಿ ಬಿಡುವ ವಿರೋಧಾಭಾಸ, ಅದರ ವ್ಯಂಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೆತ್ತಣಾವಿದು.

ಎಂತಹ ದಮನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಮನಿತರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೋತಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಗೆಲುವಿನ ನಗೆಯನ್ನು ಬೀರುವ ಶಕ್ತಿ ದಮನಿತ ಗುಂಪಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಹೋರಾಡಿ ಸೋತವರಿಗಿಂತ, ಸೋತಂತೆ ಸೋಗುಹಾಕಿ ಗೆದ್ದವರ ಕಥನ ಆಕರ್ಷಕವೂ ಕುಶೂಹಲಕರವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾದೇಹಿ ಅವರ ಬಹು ಚಚಿತ ‘ಅಕ್ಕು’ ಕತೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ತುಂಬ ಸರ್ಕತೆ. ಅಕ್ಕುವಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಸಮಾಜವೇ ಅವಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಯ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿ ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವಳ ಭಾವನೆ, ಸಂವೇದನೆ, ಮಾತು ಎಲ್ಲಕೂ ಬೆಲೆ ನೀಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ, ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಹುಟ್ಟಿಯ ಪಟ್ಟದಿಂದ ದೂರೆತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಕ್ಕು ಒಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಆಕೆ ಹುಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಷಾದ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಮತ್ತು ತನಗೇ ಹಣವಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನೇ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಅಸ್ತಿವಾಗಿ ಒಳಸಿಕೊಂಡುದಾಗಿದೆ. ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪದ ಮಹಿಳೆ. ಕುಟುಂಬದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಬೇಕುಗಳಿಗೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯೇ ಕೊನೆ. ಅಡುಗೆ ಮನ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕನಸುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ, ಆಸೆಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸಿದ, ನೋವುಗಳಿಗೆ ಕುದಿ ಹಚ್ಚಿಸಿದ, ಬದುಕಿಗೇ ಹೊಗೆ ಹಾಕಿದ ತಾಣ. ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್ ಅವರ ಮಟ್ಟ ಕವನವೊಂದು ಆಕ್ರೋಶ ಚೆಲ್ಲಿದ ಬಗೆ ಹೀಗಿದೆ :

ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ ನನಗೆ
ಹೊರದಾರಿ ಅದು ನನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕ್ರೋಶಗಳಿಗೆ
ತೋಡು ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿದು ಕತ್ತರಿಸಿ ಜಜ್ಜಿ ಕುಟ್ಟಿ
ಹುರಿದು ಅರೆದು ರುಬ್ಬಿ ನುರಿದು ಬಾಡಿಸಿ
ಚೇಯಿಸಿ ಹಿಚಿಕಿ ಮಸೆದು ಕೊಚ್ಚಿ ಕಲೆಸಿ
ಗಸಗಸನೆ ಕಡೆದು ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿದರೆ ತಟ್ಟಿಗೆ
ರುಚಿ ರುಚಿ ಅಂತ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ!

ಇಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಯೆಗಳೂ ರೋಷವನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಮಾಡ್ಯಾಮು. ಆ ರೋಷವನ್ನುವುದು ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಶ್ರೀಯೆಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತ. ತಿನ್ನುವ ಮಂದಿಗೆ ಅದರ ಲವಲೇಶವೂ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ‘ರುಚಿ ರುಚಿ ಅಂತ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ’ ಎಂಬಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಕಬಗಳು ತನಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ನೋವಿದೆ.

ಹೀಗೆ ವೈದೇಹಿಯವರ ಹೂವ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಯಕ, ಶಶಿಕಲಾ ವೀರಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಗುಬ್ಬಿಮನಿ, ‘ಮಧ್ಯಂತರದ ಒಂದು ಗಢಗೀತೆ’, ಮಾಲತಿ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಎಷ್ಟೊಂದು ನಾವೆಗಳು, ಲಲಿತಾ ಸಿದ್ಧಬಸವಯ್ಯ ಅವರ ಕಬ್ಬಿನೆಲ, ಸಬಿಹಾ ಭೂಮಿಗೌಡ ಅವರ ಚಿತ್ತಾರ, ಸ. ಉಷಾ ಅವರ ಹವಳ ಹಾರಿದ ಹೊತ್ತು, ವಿನಯಾ ಅವರ ನೂರು ಗೋರಿಯ ದೀಪ ಸಂಕಲನ ಹಾಗೆಯೇ ಕಮಲಾ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ, ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾರುತಿ, ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ, ಎಚ್.ಎಲ್. ಮಷ್ಟ್, ಡಿ.ಬಿ. ರಜಿಯಾ ಮೋದಲಾದ ಲೇಖಿಕೆಯರ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಘಾಡ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಪರಮಾರ್ಥನ ಗ್ರಂಥಗಳು :

1. ಸ್ತ್ರೀಘಾಡ : ತಾತ್ತ್ವಕರ್ತೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್.ಎಸ್., ಪ್ರಗತಿ ಗ್ರಂಥಕ್ಷೇತ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು
2. ಮಂಜು ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಚಿಕೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ